

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 22.— P
Félévre .. 11.— P
Negyedévre 6.— P

Intézmények, vállala-
tok és kereskedelmi
cégeknek évi 40.— P

A hirdetési díj mm-
ként 50 fillér és elő-
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája.

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
B U D A P E S T
VI., CSENGERY-U. 51
I. emelet, 7. ajtó
TELEFON: 118-998

Magyar kir. posta-
takaréktári csekk-
számlaszám: 38.990

Lapmegjelenés:
minden hónap
1-én és 15-én

**A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPIR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP
A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE, A VASÚTI VENDÉGLŐSÜK, A BUDAPESTI
KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA ÉS A BOR-, SÜR- ÉS ITALMÉROK ORSZÁGOS IPARTÁRSULATA HIVATALOS KÜZLÖNYE**

A jó pincemester

Irta: **Fornády Elemér**

az Állami Pincegazdaság igazgatója,
miniszteri biztos.

I. Általános a panasz, hogy a legtöbb foglalkozási ágban nagy nehézséggel jár a szakemberek utánpótlása. A bor előállítását, pincelését tudományos alapon gyakorló borásznemzedék utánpótlása is mindig gondot okozott az illetékeseknek, mert a szőlészek között mindenkor nagyobb volt a választék, mint az igazi borások között. Ezt a két foglalkozási ágat különböző természetével magyarazhatjuk, melyek mindegyike más alapismereteket kíván. Míg a szőlész főleg a növénytan és ehhez kapcsolódó ismeretekre támaszkodik, addig a borász a kémiai körébe tartozó ismereteknek veszi hasznát. Ezek a különbözőségek teszik sokszor azt, hogy a szőlősgazda nem ugyanolyan kedvel, hajlammal és szívességgel pincegazda is, aminek azután nemcsak maga, de a köz is kárát vallja. Már a multban is úgy volt, hogy a magyar bortermelő gazda mindenkor jó szőlősgazda volt, de a pincegazdaságot majdnem mindig csak szükséges rossznak tekintette.

Álábbiakban a jó pincemester feladatával és az utánpótlás kérdésével óhajtok hosszú gyakorlati tapasztalatom alapján foglalkozni. Valóban úgy van, hogy az avatatlan egészen hamis képet alkot magának a pincemester fogalmáról. Ez már azért is így van, mert a legtöbb ember bizonyos előítélettel van ezen foglalkozási ág iránt, amennyiben azt hiszi, hogy ezzel a foglalkozással együtt jár az ivás és hogy a pincemester majdnem mindig nagy ivó is. Ez a feltevés teljesen alaptalan és felvilágosíthatjuk azokat, akik még mindig ezen dőre előítélettel és véleménnyel vannak a pincemesterekkel szemben, hogy a szakember a bort sohasem issza úgy, mint a vizet, azt mindig lassan, apró kortyokban élvezi, gyönyörködik a nemes fajborok színében, ragyogásában, pompás illatában és jellegzetes fajtazamatában. Az igazi szakember mindig mértéket tart a borivásban. Ezzel már el is érkeztem a borász, a pincemester hivatásához, mert a bor bírálathoz tehetség kell, vagy legalább is alkalmasnak kell lenni a bírálónak erre a tevékenységre, melyet a gyakorlás és tanulmány — ha egyáltalán meg lehet tanulni — csak kimélyíthet. A jó borász-pincemesterek ez az ado-

mány vele született és szerszámát: nyelvét, illetőleg jó izeltőérzékét is a természetől örökölte. A jó pincemesterek tehetségénél fogva alkalmasnak, hivatottnak kell lennie erre a foglalkozásra, ezt életelőlának, feladatának, élete munkájának kell tekintenie.

A borok állapotáról, minőségéről, jellegéről, értékéről s mindazon tulajdonságairól, amelyek érzelmeink alá esnek, izelés útján szerzünk közvetlenül tájékozást és ennek alapján mondunk bírálatot. A kémiai elemzés az izlést nem pótolja, vagy helyettesíti, mert sok olyan anyag, amely nagyrészt a bor jellegét adja, kémiai elemzés útján csak nehezen, vagy egyáltalán nem határozható meg. *A bor helyes megítélése csak izelés útján történhetik.* Minél több dologra kell a kóstolásnál tekintettel lennünk, a kóstolás annál nehezebb. A jó pincemester a kóstolásnál nemcsak egyszerűen a bor állapotáról szerez meggyőződést, egészséges-e a bor, vagy nem, kész-e vagy még éretlen, milyen kezelést igényel még, ki kívül álló körülmények, piaci viszonyok figyelembevételével még a bor értékét is megállapítja. Sőt még azt is, hogy fejlődés-képes-e és mitév fog egy bizonyos idő múlva fejlődni. *Bort kóstolni és arról biztos ítéletet mondani tehát igen nehéz feladat és nem lesz érdektelen, ha elmondjuk, miként látja el a jó pincemester ezen egyik legfontosabb munkakörét.*

A bor kóstolásához lehetőleg színtelen, vékony metszésű, kehelyformájú poharat használ, melynek felső pereme egy kissé összeborul. A hordóból történő mintavételnél belenyúl lehetőleg a hordó középeig, ahol sem párolgás, sem hőmérsékletváltozás folytán nem változik annyira az alkohol- és szén-savtartalom, mint a levegőtől befolyásolt felszínen. A bemutatás sikere érdekében a hordóból kiszívott mintát nyomban beleereszti a kóstoló pohárba, hogy így a bornak ne legyen ideje szén-savtartalmából veszítenie és — ha törsére hajlamos — némileg elködösödni. A lopóval kivett mintát lassan, lehetőleg a pohár falán csuszátva, de semmiesetre a sőr módjára haboztatva juttatja bele a pohárba, nehogy az erős habzás után a bor sokat veszítsen szén-savából és ennek ellátása után bágyadtabb ízű és zamatú legyen a bor.

A pohárba juttatott bornak legelőször tisztaságát, színet, tükrét, fénytörését bírálja el s ha azt kifogástala-

nul tisztának, ragyogónak találja, félig már biztosítva részéről a jövőlemény. De csak félig, mert most szaglóérzékeny, az orr veszi át a bíráló szerepet, mert, ha a bornak legkisebb idegenszerű szaga van, ez a bor esetleges összes többi előnyét a legnagyobb mértékben károsan befolyásolja.

A tulajdonképpeni izlés csak ezután jön. Egy kortyot hörpint a szájába, azt jól megforgatja benne, levegőt szív el fölötte, hogy az így keletkezett légáramlás a bor illó alkotórészzeit magával ragadva, a zamatanyagok jobban érvényesülhessenek. Különösen arra ügyel, vajjon a bornak íze harmónikus-e, nincs-e benne valami olyan íz, zamat, mely szinte tüntetőleg előtérbe tolokodik? Hogy szeszes, szirupszerű, üres, karcos, nyers, száraz, savanyú, kesernyős, stb. iz érzik-e ki belőle, van-e annak utóhatása s az kellemes-e, vagy kellemetlen?

A zamatot, nemes fajbor olyan tulajdonságot mutat, hogyha lenyelte is az ember, szája még mindig tele van a zamatjával. Némely bornak, ha lenyelni az ember, utána semmi érzés sem marad, ezeket a pincemester „üres” bornaknak mondja. Nagyon ügyel a pincemester arra, hogy a bemutatásra kerülő bor jól elő legyen készítve, mert csak így mutathatja meg összes jó tulajdonságait. Vigyáz arra, hogy a bor megfelelő hőmérsékletű legyen, vagyis ne legyen sem sokkal melegebb, sem sokkal hidegebb a kelleténél. A vörösbor testesebb voltánál fogva, magasabb hőmérsékletet követel. Ha a bor hidegebb, akkor zamatanyagai a lenyelésnél nem érvényesülnek, viszont, ha a bor melegebb a kelleténél, akkor a legesekelebb illat és zamat szinte tüntetőleg tolokodik orunkba, s így könnyen megtéveszt bennünket, mert több jót sejtet, mint amennyit ér.

Nagyjelentőségű a bornak a színe, tisztasága a kóstoláspillantatában. A tisztaság, a szín, a fejlettség a bornál az egészségi állapot fokmérője úgy, hogyha a bornak nincs meg a kellő tükré és színe, hanem ködös, opalizáló, vagy törtszínű, biztosra veszi a pincemester, hogy a bornak valami betegség, hibája van. A bort a pohárban jól megforgatva, megállapítja, vajjon a bor extraktanyagokban elég tartalmas-e? Mert ha igen, akkor a bor a pohár falán a forgatás közben sávo kb. folyik le, jelöli annak, hogy szeszes és glicerinartalmú folytan olajos stb. tapad a pohár falához. (Vege köv.)

Kőbányai Borpincészet Rt.

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd-utca 8.

Telefon: 148-462, 148-461

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében ajánlatot!

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.
Budapest, VI. Csengery-utca 31. I. em. 7.
Telefonszám: 11-88-98.
Hivatalos órák: Délelőtt 9-2-ig.
Ügysz.: Stéger Béla dr.
Irodája: Ferenc-körút 37. Telefon: 13-79-88.

Gyűjtés a bombakárosultak részére.

Az Orsz. Szövetség intézőbizottsága felkéri a kartársakat, hogy a bombakárosultak részére sürgősen kezdje meg a gyűjtést. A Pestszentlőrinci Vendéglősök és Korcsmárosok Csoportja ennek a felhívásnak már eleget tett és az Orsz. Szövetség pénztárába 2400 Ft befizetett.

A négy középiskolai vagy ennél magasabb végzettséggel bíró értelmiségi munkakörben foglalkoztatott zsidó munkavállalók egyszeri bejelentése.

Az értelmiségi munkanélküliség m. kir. kormánybiztosának 160.765/1944. M. K. sz. május 12-én megjelent rendelete így szól:

A 7.720/1939. M. E. számú rendelet 53. §-a alapján felhívom a zsidók értelmiségi munkakörben való alkalmazásának megszüntetése tárgyában kiadott 1.540/1944. M. E. sz. rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezés hatálya alá eső összes munkaadót, hogy az üzletükben, iüzükben, bárminemű egyéb vállalkozásokban, illetőleg kereső foglalkozások körében 1944. évi május hó 10. napján nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott mindazokat a zsidó munkavállalókat, akik a középiskola vagy a középfokú iskola negyedik osztályát elvégezték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettsége van. 1944. évi május hó 20. napjig hozdám (Budapest, V. Klotild-u. 10.c jelentsék be).

A bejelentésnek magába kell foglalnia a bejelentésre kötelezett munkaadó (vállalat) nevét (cégét), munkakörének (üzletkörünek) megjelölését és üzletének (üzemének) működési helyét.

A bejelentésben minden bejelentés alá tartozó munkavállalóra vonatkozóan külön fel kell tüntetni: 1. nevét, 2. legmagasabb iskolai végzettségét, 3. munkakörét, 4. legutóbb elvégzett (évi, havi, heti) javadalmazását és 5. foglalkoztatása kezdetének időpontját.

A bejelentés szempontjából javadalmazásának kell tekinteni a 7.720/1939. M. E. számú rendelet 46. §-ában meghatározott mindenemű juttatást.

Annak meghatározása, hogy a bejelentés szempontjából ki a nemzsidó és ki a zsidó, az 1.540/1944. M. E. sz. rendelet 12. §-ában foglalt rendelkezések az irányadók.

A bejelentési kötelezettség kiterjed azokra a munkaadókra is, akik értelmiségi munkakörű alkalmazottat egyáltalán nem foglalkoztatnak.

dr. Kultárs István s. k.
min. o. főnök, kormánybizos.

*

Felhívjuk mindazokat a kartársakat, akik alkalmazottat tartanak, hogy a bejelentési kötelezettségüknek haldéktalanul tegyenek eleget.

Kérem a vidéki szakmai alakulatok elnökeihez.

Újbl felkérjük azokat a m. t. elnök urakat, akik ezideig a tagnévsort szövetségünknek még nem küldték be, szíveskedjenek ennek a tagnévsornak beküldése iránt sürgősen intézkedni.

Az elnökség.

Az Országos Szövetség intézőbizottsága

május 4-én tartotta ülését Wind János elnökele alatt. Elnök bejelentette, hogy Baán István (Keleuvölgy), Klócker Rezső (Szabadka), ifj. Mayer József (Mezőberény), Pataky Illés (Zenta), ifj. Jäger Mihály (Sopron), Kazum István és Ments József (Csaktornya), Polk Ferenc (Salgótarján), Mazura Rezső (Bpest), Radányi Ede (Vác), Jandrasits Rezső (Pestszenterzsebet) s mások tavorlamaradásukat kimentették, majd a Magyar Hírszekegy elmondása után elnök bejelentette, hogy a f. hó 2-ára összehívott ülést a mai napra kellett halasztani, mert időközben e hó 3-ig gyűléstilalom volt.

Bejelentette még, hogy a közgyűlést e hó 9-ére hívta össze. Az elnökség az alapszabályszerű közgyűlés megtartását a rendőrhatalomnak bejelentette, de tekintettel arra, hogy időközben megjelent újabb miniszteri rendelet a gyűlés tartását újbl szabályozta, az elnökség sürgősen eljar az illetékes hatóságnál és ha a gyűlés nem lesz megtartható, a tagokat értesíteni fogja.

Ezután Reif János ügyvezető elnök bejelentette, hogy a hatóság által minden évben megejtendő ügy- és pénzkezelési vizsgálat alkalmával a VI. ker. előjáróság kiküldöttjei felhívták a Szövetség elnökségét, hogy a tagdíjak befizetését erélyesebben szorgalmazza és az alapszabályoknak idevonatkozó rendelkezéseit szigoríton hajtsák végre. Így a közgyűlés alkalmával kifüggesztendő a tanácskozhelyiségben a hátralékos tagok és tagszoportok nevei, miután a hátralékosok szavazati joggal nem rendelkeznek. Elrendelte továbbá, hogy f. é. május hótól új tagnévjegyzéket készítsünk. Ennek alapján az elnökség felkérte a pénztárost, hogy az összes hátralékos tagokat és tagszoportokat, akik a tagsági díjjal hátralékban vannak, levélileg hívja fel az elmaradt tagdíjak beküldésére. E felhívásnak eredménye volt és csak néhány tagalakat nem tett eddig eleget a kötelezettségének. Amennyiben a közgyűlés a tagdíj ezektől az alakulatoktól nem fog befolyani, a legközelebbi intézőbizottsági gyűlésen a pénztáros a nevsort be fogja mutatni, hogy a továbbiak miatt az intézőbizottság döntsön. Az új tagnévsor beküldése miatt a hivatalos lapunkban, a Fogadóban a mult hóban felhívást tettünk közzé. E kérelemnek számos tagalakat már eleget is tette. Ezúttal is megújítja ezt a kérelmet.

Beszámolt azután több, a vendéglátóiparra vonatkozó újabb rendelkezésekről, majd felemlítette, hogy a Szövetség számtalan közbejárása után sikerült elérnie, hogy a számolólapillek ellenőrzése a rendes mederbe szoríttassék és minden zaklató jellege kiküszöböltsék. Ez azonban ne ejtse tévedésbe a kartársakat, a számolólapillek felszámítását a legszigorúbban kell tovább is végrehajtani.

E pontnál élénk vita indult meg, amelyben résztvett Hartmann Ferenc t. elnök, Szovják István, Galambos Ernő, Kiss Gábor és Papp József. A felhozottakra Reif János ü. elnök adta meg a szükséges felvilágosításokat.

Reif János ü. elnök azután felemlítette, hogy a zsidó vendégek vendéglői étkezésénél bizonyos nehézségek merültek fel s igen sok vidéki kartárs a Szövetséghez fordult felvilágosításért. Ott, ahol jegy ellenében lehet csak az ételket kiszolgálni, semmiféle komplikáció ninesen, mert aki nem rendelkezik jeggyel, azt amúgy sem lehet kiszolgálni, de nem mindenhol van bevezetve a jegyrendszer. Ezen ügynek hatóságí rendezése a közeli napokban várható.

Wind János elnök a borár kérdését ismertette, ezen a téren a helyzet változatlan. Az alapárnál magasabb áron termelőnl vásárolt boroknál lehet magasabb kiméresi árat kérni. Különben a borpiacra némi árcsökkenés állapítható meg. A szállítási költségek azonban jelentékenyen emelkedtek, mivel vasúti tengelyen való szállítás nem mindig lehetséges.

Reif János ü. elnök azután ismertette az új árdígitó visszakélest büntető törvényt. Továbbá a korcsmárosipar kérdését ismertette, amelyhez több szölkat hozzá.

Hartmann Ferenc t. elnök a zene-szerzői jogdíj ügyét ismertette. Ebben a kérdésben a Zenéltető Szindikátus ugyanazon a napon értekezletet tart, amelyen a Szövetségtől Hartmann F. t. elnök és Galambos Ernő van kiküldve.

Az elnöki előterjesztés után a fellemerült ügyek felett élénk vita indult meg, amelyben az elnökségen kívül Weimber József, Szovják István, Nagy Imre vettek részt.

Szovják István felemlíti a legutóbbi többszöri terror bombatámadásokat. A bajba jutott kartársak támogatása ügyében javaslatot tesz. Nagy Imre pártolja az indítványt. Reif János ü. elnök közli, hogy az indítványt a Szövetség elnöksége elfogadja és ismertette az elnökségnek a tárgyra vonatkozó eddigi tárgyalásait. A nehézség abból származik, hogy nem lehet megállapítani az igényjogosultak számát, mert minden újabb terrortámadásnál szaporodnak a károsultak. Országos jellegű gyűjtést nem lehet megindítani, mert ahhoz miniszteri engedély kell, s tekintettel arra, hogy ilyen akció folyamatban van, nehezen képzelhető el, hogy külön engedélyt lehessen elnyerni. Legcélszerűbbnek azt látná, hogy minden szakmai alakulat a maga körében önkéntes adományokat összeszedné s így gyors segélynyújtásra rendelkezésre állna megfelelő összeg. Az így összegyűjtött összeget a Szövetség központilag kezelné. Az intézőbizottság ilyen értelemben határozott és ezután is felkéri a szakmai alakulatokat, hogy bombatámadások alkalmával a károsult kartársak támogatása céljából saját hatáskörükben gyűjtsenek egy alapot.

Wind János elnök a Szövetségét érdeklő ügyben történt eljárásáról számolt be. Szöllőssy Ferenc p. elnök kiengesztelte után az intézőbizottság elnök eljárását helyeslőleg vette tudomásul. Ezzel az ülés véget ért.

Kereskedők és iparosok bombakárai

Városainkat, községeinket, falvainkat, szárazföldi és vízi közlekedési eszközeinket ismételtlen sújtó légitámadások során nem egy kereskedelmi és ipari üzem, valamint árukraktár és szállítmány elpusztult. Ez a körülmény, sajnos, nagyon is időszerűvé teszi, hogy a kereskedők és iparosok bombakárait kérdéssel ismételtlen foglalkozunk.

A kérdéskomplexum közelebbről három csoportba osztható, nevezetesen: I. A légitámadások következményeinek elhárítására vonatkozó állami jogszabályok. II. A bombakárokkal kapcsolatos magánjogi kérdések. III. Kamaránknál a bombakárosultakat segítő szolgálat bevezetése.

I. A légitámadások következményeinek elhárítására vonatkozó állami jogszabályok.

A légitámadások következményeinek elhárítására vonatkozó állami jogszabályokat egy kormányrendelet és ezt végrehajtó hét szakminiszteri rendelet formájában kormányunk még idejében, a kérdést minden oldaláról megvilágító szaktanácskozmányok és ezeken során kamarák meghallgatása után megalkotta. Csak a tárgyi összefüggés

kedvéért kell ezúttal röviden megemlíteni, hogy az 1200/1943. M. E. sz. rendelet kiterjeszkedik a romeltakarításra és épületek hatósági helyreállítására, a hajléktalanok elhelyezésére, a dologi kártalanításra, a gondozásra és tartalmazza azokat a pénzügyi természetű rendelkezéseket, amelyek az állami támogatásnak és kártalanításnak előbb említett módózatait megalapozzák, foglalkozik továbbá egyes magánjogi kérdésekkel, különösen a bérletnek rendezésével.

Nem szükséges a kormányrendeletek ezeket a rendelkezéseit és a végrehajtó szakminiszteri rendeleteket bővebben taglálni. Lamertetést kíván azonban a tárgykörre vonatkozólag legújabbban megjelent két kormányrendelet és célszerűnek mutatkozik részletesebben kitérni három kérdésre, nevezetesen a romeltakarítással és épületek helyreállításával kapcsolatosan iparosok munkájának honvédelmi szolgáltatásaként való igénybevételére, sérült kereskedők és iparosok új életpályára való átképzésére és végül az állami kártalanításra.

Az április 15-i hivatalos lapban jelent meg a m. kir. minisztérium 1460/1944. M. E. sz. rendelete a légítámadási gyorssegélyről, továbbá a légítámadással kapcsolatos átmeneti gondozási pénzellátásról és kártalanításról először. A kormányrendelet első fejezete gyorssegély folyósítását teszi lehetővé azok számára, akik légítámadással v. légítámadás elhárításával kapcsolatban személyi vagy dologi veszteséget szenvedtek, amennyiben ennek következtében elsőrendű életszükségleteinek kielégítése veszélyeztetve van. A gyorssegély legmagasabb összege egy személy után legfeljebb 200 pengő.

A rendelet második fejezete átmeneti gondozási pénzellátást biztosít annak részére, akinek az 1200/1943. M. E. sz. rendelet alapján gondozás címén pénzellátásra van igénye, addig is, míg a gondozási időnyt a hadigondozó bizottság elbírálja. A rendelet harmadik fejezete kártalanítást előleg folyósítását engedi meg olyan kár tekintetében, amelyet kispáros üzemében, szellemi foglalkozást űző személyt irodájában, rendelkezésében, illetve műtermében, kisbirtokos gazdasági felszerelésében, vagy közmunkájából élő személyt munkaeszközeiben ért, továbbá magánlakás berendezésében, vagy elsőrendű fontosságú ruházati cikkeiben elől. károsodás alapján. Kispárosnál és kiskereskedőnél a kártalanítási előleg legmagasabb összege 1500 P. A kártalanítási előleget az illetékes elsőfokú közigazgatási hatóság nyomban folyósíthatja, megelőzően az 1200/1943. M. E. sz. rendelet által szabályozott bizottsági eljárást.

A m. kir. minisztérium 1320/1944. M. E. sz. rendelete, amely a hivatalos lap április 23-i számában jelent meg, a hajléktalanok elhelyezésére és az ezzel kapcsolatos berendezési tárgyaknak igénybevétele tekintetében messzemenően bővíti az 1200/1943. M. E. sz. rendelet határményaiban foglalt felhatalmazást.

A romeltakarítással és épületek hatósági helyreállításával kapcsolatban iparosok munkájának honvédelmi szolgáltatásaként való igénybevételéről az 1200/1943. M. E. sz. rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a m. kir. belügyminiszter 280/1943. B. M. sz. rendelete szabályozza. A rendelet 4. §-ának (2) bekezdése szerint az iparost (vállalatot) honvédelmi munka címén való igénybevételéről és arról, hogy üzemét elsősorban a helyreállítási munkálatok érdekében köteles folytatni, írásbeli határozattal kell értesíteni. A határozatban meg kell jelölni az elvégzendő munkálatot, s az iparost (vállalatot) helyreállítási tervnek továbbá költségelőirányzatnak, valamint a rendelkezésére nem álló anyagra vonatkozó igénylésnek előterjesztése kell felhívni. Az 5. § (2) bekezdése szerint a költségelőirányzatot a hatóság különösen abból a szempontból is megvizsgálja köteles, hogy a munkálatok iparos (vállalat) személyes tevékenységéért közérdekű természetű figyelembevételére az előirányzott díjazást (nyereség) a méltányosságnak megfelelően mérsékelt összegben vétett-e számításba, s azt az esetleg

A BOR-, SÖR- ÉS ITALMÉRŐK ORSZ. IPARTÁRSULATA

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Elnök:

Reif János, II. Margit-krt. 60. Tel.: 157-411.

Társelnökök:

Wind János, VI. Eötvös-u. 41/a. Tel.: 313-068

Dékány János, VII. Dob-u. 47. Tel.: 227-264.

Titkár: Bajor Lajos.

Hivatalos órák: — Ingyenes munkaközvetítés az ipartársulat helyiségében, VII., Erzsébet-krt. 44., I. em. II., mindennap d. e. fel 12—13 óra között. Tel.: 220-824.

Értesítés.

Titkárunk légőszolgálatá folytán ipartársulatunk hivatalos órái d. e. 12-től 13 óráig tartanak. Csapos elhelyezés ugyanazon időben.

Meghívó.

A Bor-, Sör- és Italmérők Országos Ipartársulata május hó 17-én, d. u. 4 órakor tartja helyiségében rendez évi közgyűlést.

Tárgysorozat: I. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. 1944. évi költségelőirányzat megállapítása. 4. Az 1943. évi zarszámadás bemutatása és felmentvény megadása. 5. Indítványok, amelyek a közgyűlés előtt 8 nappal benyújtandók.

Az új számolólapillek.

rendelet alapján kifüggesztésre készített táblázat az ipartársulat titkárságánál a t. kartársak rendelkezésére áll.

szükséges módosításokkal kell jóváhagyni. A (3) és (4) bekezdés szerint, ha a költségelőirányzat az 5000 pengőt meghaladja, azt községekben a főszolgabíróknak, ha pedig 20.000 pengőt meghalad, községekben ugyancsak a főszolgabíróknak, olyan megyei városokban pedig, ahol városi mérnök nincs, az illetékes államépítészeti hivatal véleménye alapján a polgármesternek kell jóváhagynia. A 9. §-s szerint a helyreállító munkálatok eljárás igénybevett iparosoknak (vállalatoknak) a munkálatok végzéséhez szükséges alkalmazottait a helyreállítás iránt intézkedő hatóság arra kötelezi, hogy a helyreállító munkálatok tartamára a honvédelmi munkakötelezettség alapján eddigi szolgálati vagy munkaviszonyukban megmaradjanak. Ezt a közigazgatási jogi jogviszonyt a rendelet visszatartásának nevezi, s behatárol szabályozza.

A 13. §-s szerint a helyreállítási munkálatokhoz a romeltakarítás során használatban állapotban megőrzött mennyiségben felül szükséges építési anyagokat és egyéb cikkeket — amennyiben a munkálatok elvégzésére kötelezett iparos (vállalat) azokat saját üzeméből a szokásos, illetőleg hatóságilag megállapított áron rendelkezésre bocsátani nem képes — dologi honvédelmi szolgálatát című hatóságilag kell igénybe venni. Az igénybevételre a helyreállítás iránt intézkedő hatóság illetékes. Zárult vagy forgalmukban egyébként korlátozott anyagoknak ily igénybevétel eljárása való kiutalása iránt az illetékes hatóságoknak táviró vagy távbeszélő útján tett jelentésére az ipariügyi miniszter intézkedik.

Ezen a helyen kell röviden megemlíteni kamaráinknak ápr. 19-én kiadott körlevelét, amely azt az értesítést tartalmazza, hogy a m. kir. Ipari Anyaghivatal a légi-bombázások okozta károk helyrehozatalához ez egyes törvényhatóságok részére 500.000—500.000 drb kisméretű téglára átszámítható téglát vagy eszerepet az ország bármely téglagyáránál, egy-egy vagón cementet az ország bármely cementgyáránál és 4/4-es alapon átszámítva 2000 négyzetméter táblárvetget a zagyválfalvai üveggyárnál felszabadított. A felszabadított anyag kiutalása iránt a törvényhatóságok másodfokú építészeti hatósága (alispán, polgármester, Budapestben és környékén a Fővárosi Közmunkák Tanácsa) intézkedik.

Az 1200/1943. M. E. sz. rendelet 17. §-ának (3) bekezdése kiutalásba helyezi az új életpályára való kiképzést olyan sérültek esetében, amelyek az addigi kereső foglalkozás továbbfolytatását gátolják. Ezzel kapcsolatosan szempontunkból elsősorban kispárosoknál a kétkézi munka folytatását gátoló sérültek jönnek figyelembe, de nem szabad természetesen szem elől tévesztünk azt a problémát sem, amely a kereskedők és iparosok szellemi munkáját gátoló sérültek formájában jelentkezhet.

Az állami kártalanítás elvi szabályozását maga az 1200/1943. M. E. sz. rendelet

adja. A kormányrendeletet végrehajtó 1300/1943. P. M. sz. rendelet csak e szabályoknak a pénzügyi igazgatás körében való végrehajtási utasítása. A kormányrendelet 13. §-ának (4) bekezdése szerint, amennyiben a kár kispárosok (kiskereskedők) üzemének (üzletének) nélkülözhetetlen berendezésében keletkezett és a kár megállapított összege 3000 pengő nem halad meg, a megállapított teljes károszsetet kártalanításért azonnal folyósítani kell. A kárt általában a járásonkint, illetve Budapestben kerületenkint megállapított kártalanítási bizottságok állapítják meg. A bizottságok határozata ellen a károsult írásbeli észrevételeit, a bizottsági tag pedig írásban indokolt különvéleményt jelenthet be. Az észrevételre, illetve különvéleménnyel megtámadott bizottsági határozatok tekintetében Országos Döntőbizottság határoz. Az Országos Döntőbizottság a m. kir. pénzügyminiszter hatáskörében működik. Az Országos Döntőbizottságban kamaránk is helyet kapott. Múlt év május havában öt tagot és öt pótagot jelentettünk be, akik közül egy rendes tag jelenleg katonai szolgálatot teljesít, azonban helyette szükség esetén pótag hívható be.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Az Országos Szövetség

rendes évi közgyűlése, az időközben megjelent kormányrendeletre való tekintettel nem lett megtartva. A Szövetség tagjai a gyűlés elhalasztásáról idejében értesítést kaptak. A gyűléstilalom feloldása után az elnökség a közgyűlést sürgősen összehívja.

Május hó második felében felkérjük azokat a t. előfizetőinket, akik eddig még az esedékes előfizetési díjat nem küldték be kiadóhivatalunknak, szíveskedjenek az elmaradt díjat postafordultával megküldeni. Olvasóinknak kényelmére postabefizetőlapot küldtünk, amelyre feltüntettük, mióta nincs az előfizetési díj rendezve. — A Fogadó Magyar Vendéglős kiadóhivatala, Budapest, VI. Csengery-u. 51. szám.

Fornády Elemér m. kir. Szőlészeti és Borászati főfelügyelő, az Állami Pincegazdaság igazgatóját a miniszterium a bor- és szeszszitalok és közvetítő kereskedők érdekképviseleteinek kormánybiztosává nevezte ki.

GAZDAASSZONYNAK

azonnali belépésre kerestetik vidéki nagyobb városban egy 35—45 év körüli megbízható egyedülálló nő kellő hozzáértéssel: — Bővebbet: a Fogadó kiadóhivatalában.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

Ne mulassza el senki a számlólap- illeték felszámítását!

Jelentések érkeztek a Szövetséghez, hogy a számlólapilleték felszámításánál és a számlólapok kiadásánál nagyfokú szabálytalanságok fordultak elő. Figyelmeztetjük a kartársakat, hogy állandó ellenőrzés alatt állnak és az újabb ellenőrzés rend szerint nem egy, hanem a sorozatos szabálytalanságok miatt egyszerre több feljelentést tesznek az ellenőrző közegek. A számlólap illetékbejegyzést feltétlen számításk fel és ezen számlólapot a vendégek adják át. Az Országos Szövetségnek a napokban egy kartárs járt, aki katonai szolgálatot teljesített egy felvidéki városban és elmondotta, hogy az egyik vendéglőben újszólván hat héten keresztül vacsorázó vendég volt és ezen idő alatt, noha a számlólapilletéket mindenkor felszámították, egyetlen egyszer adtak erről neki egy számlólapot. Így próbálva több városi izlelben járt és ugyanazt tapasztalta. Ezek után nem esodálkozik azon, hogy ilyen lelkiismeretlen kapzság miatt a hatóság a vendéglátóiparosokat esodálnak nevezi. — Ha ilyen esetek fordulnak elő, akkor igazán nem lehet majd azon esodálkozni, hogy ismét helyreállítják a régi ellenőrzési rendet és az italmérési engedélyek veszélyeztetve lesznek.

Internálják a szabotáló munkavállalókat és a munkakerülőket.

Petrányi György budapesti főkapitány a következő szövegű hirdetésnyit tette közzé:

„Az utóbbi időben több ízben az a panasz merült fel, hogy egyes élelmiszerrelátó vállalatoknál és üzemeknél alkalmazott munkások egyrésze a munkahely elhagyásával és indokolatlan távolmaradásával az élelmiszeripart termelés folytonosságát veszélyeztetik. Miután a háború jelenlegi szakában elsődönű fontossággal bír a termelés folytonosságának és ezzel kapcsolatban a feltétlen munkafejelemnek biztosítása, ezért felhívom a közérdekek munkahelyen dolgozó munkavállalókat (tisztviselőket, munkásokat), hogy teljes odaadással, lelkiismeretesen folytassák munkájukat, mert *amennyiben beosztási helyüket elhagyják, munkahelyükre vissza fogom őket vezetetni.* Azok ellen pedig, akik a vállalt munkájuk elvégzését megtagadják, azt szándékosan hanyagul teljesítik, közérdekű és halaszthatatlan munka vállalását alapos ok nélkül megtagadják, vagy megrögzött munkakerülők, *a honvédelmi törvénybe ütköző büntetést miatt büntető eljárást indítok és ezenfelül rendőrhatalósági őrizet alá helyeztelem (internáltatom).*

Tiltott ajándékozásért elítélték egy vendéglőst.

Kovács László nógrádszeccsényi vendéglősnél házkutatást tartott a csendőrzárőr s ennek során lefoglalt egy puszkát, amely katonai eredetűnek látszott. A vendéglős másnap egy öltözetes borral telt demizsont küldött ajándékba a csendőrzárőr vezetője feleségének. — Kovács László ellen tiltott ajándékozás vétségé címén indult eljárás. A vendéglős azzal védekezett, hogy a bort kóstolóba küldte a csendőrzárőrt a vendéglőjébe szoktassa. A bíróság a vád szerint: bünteselemként 200 P pénzbüntetést szabott ki, amit a tábla után

a Kúria Szolnok-tanácsa is helybenhagyott.

A zeneszerzői jogdíj.

A Zeneszerzők és Szövegírók Szövetségéhez ártir a Zenéltetők Szindikátusához és azt javasolta, hogy a szindikátus szüntesse be működését, mivel a zenéltetőknek 85%-a a jogdíj fizetésére vonatkozólag már megegyezett. Ebben a tárgybán a szindikátus a napokban tartott értekezletet és kimondotta, hogy működését tovább folytatja és a Zenészsövözetet új vezetőségével, annak megválasztása után folytatja a tárgyalásokat. Az Országos Szövetség nevében Hartmann Ferenc t. elnök előadta, hogy semmiféle okot nem lát, hogy a szindikátus működését abbahagyja. Kétségbevonja, hogy a kartársak oly nagy számban beegyeztek volna a jogdíjtemelésbe. Az Országos Szövetséghez befutott jelentések szerint ez nem is valószínű. Ehhez a bizottság hozzá is járult. — Tehát egyelőre senki a mult évimel magasabb jogdíjat ne fizessen be. De ezt az összeget a zenéltetőknek be kell fizetni.

Az Országos Szövetség Vasúti Vendéglősök Szakosztálya

május havában akarta közgyűlést megtartani. Közbejött akadályok miatt a közgyűlés összehívását el kellett halasztani. Itt említjük meg, hogy több helyen még mindig viták merülnek fel a vasúti alkalmazottaknak nyújtandó kedvezmény tekintetében. A vasúti alkalmazottaknak reggel, délben és este az étkezés után, valamint a rendeltetben megállapított italmennyiség után jár kedvezmény. Egyéb alkalommal engedmény nem jár.

Felvidéki ipartársulatok vezetősége.

A m. kir. iparügyi miniszter a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve a Magyar-Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeken működő ipar- és kereskedőtársulatokra vonatkozó egyes kérdések szabályozása tárgyában az alábbi ipartársulatokban a vendéglátóiparból a vezetőségbe a következő kartársakat nevezte ki:

Beregszászi Vegyes Ipartársulatnál: Prohászka István beregszászi vasúti vendéglős, előljárási tagnak.

Cserháti Vegyes Ipartársulat: Előljárási tag: Adám György, Geodon Gyula vendéglős Szepsi, pöttög: Flachbart József vendéglős, Szepsi.

Kassai Járási Vegyes Ipartársulat: Alelnök Wawrek Tivadar István vendéglős, előljárási tag: Lengyel Mihály vendéglős Kassaiújfalun, Gaecsi Lajos Jenő vendéglős Bárca, Gujdnán András vendéglős Bárca, vitéz Bodnár György Tornyosnémeti. Számvizsgálóbizottsági tag: Sterbinszky Béla vendéglős Abaujnásd, Csáji Pál vendéglős Nagyida.

Királyhelmei Járási Általános Ipartársulatnál. Előljárási tag: Eperjessy János vendéglősmester Királyhelme.

Nagykaposi Járási Ipartársulatnál. Előljárási tag: Krasznay György koresmáros Nagykapos.

Ungvári Vegyes Ipartársulatnál: Előljárási tag: Landa Zoltán Géza vendéglős Ungvár, Száji József koresmáros Csap, előljárási pöttög: Muránszky János koresmáros Szerednye.

A zombori pályaudvari vendéglő bérletét továbbra is Vashegyi Lajos eddigi bérlő nyerte el.

GYÖNGYÖS-VISONTA VIDEKI borszükségletét a legelőnyösebben beszerzi Gyöngyösi András borteremelő bor- és szeszáru ügynöksége Gyöngyös, Epreskert-u. 25. Postafiók 156. — Saját érdekében kérjen árajánlatot.

Június 1. vagy 15-ére

fizetőpincérnek

elmenne vidéki vagy szezonüzletbe öskeresztény fiatalember. Leveleket „Szakember“ jelígre e lap kiadóhivatalába kéri.

FEJÉRVÁRI MIHÁLY

BORKÖZVETÍTŐ

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 23.

Telefon: 327—855.

A Kristály-víz

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalat a
Telefon: 156-080.

Megjelent a

Vendéglátóipari Tudnivalók

IV. kötete, törvények, rendeletek, bírósági és egyéb ipari megállapítások gyűjteménye. — Ara 20 pengő. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Fornády Elemér—dr. Zombory Bertalan

A BOR KEZELÉSE és a BORTÖRVÉNY MAGYARÁZATA című szakkönyv kapható a kiadóban. Ara 6.40 pengő.

SOLTSZENTIMREI, FÜLÖPSZÁLLÁSI és SZABADSZÁLLÁSI

bor és pálinka

vételét és eladását közvetítem
KERTÉSZ FERENC, Uzovics-telep. Tel.: 2

Édes málnalé

Citrom- és málnalé, Johhiba üdítő ital zárt üvegben megrendelhető.

„RÓZSA“ gyümölcsöző üzem
Budapest, VII., Csengery-utca 10.
Telefon: 423-080.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.